

Referaten uit andere Tijdschriften

onder leiding van

W. C. KOLDEWIJN, 52 W. Parkweg, Amsterdam.

THE DENTAL REVIEW.

May 1913.

*Testimonial Banquet to Truman William Brophy
M.D., D.D.I., L.L.D., by the Chicago Dental Society.*

The Need of an Institution for Dental Research bij C. N.
J o h n s o n. M.A., L.D.S., D.D.S., Chicago.

De buitengewone belangstelling die zich in den laatsten tijd doet gelden voor het verschijnsel van oorzaak en gevolg in alle takken van wetenschap, heeft geleid tot oprichting van instellingen voor oorspronkelijk onderzoek, waar mannen met ernstig wetenschappelijk streven, ongehinderd door den trijd om het bestaan, de verschillende problemen kunnen zoeken op te lossen om de menschheid ten goede te komen.

't Is een gebrek in onze veelgeprezen beschaving, dat wij in onze dagen zoo weinig weten van menig hoogst ernstig probleem dat ons welzijn in den weg staat.

Een stap in de goede richting noemt men het onderscheidingsbegrip tusschen ziekten die zijn te voorkomen en andere ziekten, alsof het geen verkapte onmacht was, toe te geven dat niet alle ziekten zijn te voorkomen!

Gelukkig, zoo vervolgt J o h n s o n, voor de toekomst zijn vele wetenschappelijke mannen steeds aan 't onderzoeken naar oorzaken en genezing van de ziekten die het

menschdom ondermijnen en op menig laboratorium worden groote dingen ontdekt. J. herinnert aan het Rockefeller Instituut. Op het gebied der aetiologie van Caries heeft Miller reeds veel licht gebracht en zeker had hij in een goed ingerichte omgeving en wetenschappelijke atmosfeer meer volmaakt werk geleverd. Er is in dezen tijd meer behoefte aan zulk werk in de tandheelkunde.

Dat voorname factoren bij menige ziekte in verband staan met afwijkingen in den mond kan niet langer betwijfeld worden.

In 't licht van wat wij heden weten kan het zelfs niet langer in twijfel getrokken worden dat menig leven op het altaar der onwetendheid ten offer viel, met betrekking tot wat men onder mondhygiëne verstaat.

Wat een verschil zou het uitmaken voor het werk en in krachtvermogen van het menschedom indien tandziekten konden worden voorkomen! En dat kan — als de professie en het volk samenwerkt.

Eerst moet het volk ter dege vertrouwd worden gemaakt met de beteekenis en het gewicht van het vraagstuk.

Wij weten dat ca. 90% van het volk aan tandcaries lijdt; wij weten dat zuren het kwaad bewerken en dat bacteriën deze produceeren. Maar het verschil in vatbaarheid of immuniteit tusschen verschillende personen, die toch in hunnen mond dezelfde bacteriënsoorten herbergen en de aard van dat verschil — daarvan weten wij niets.

En zoolang wij dit niet weten, kunnen wij tandcaries niet voorkomen.

Wat in dezelfde lijn van erosie valt te zeggen geldt ook voor pyorrhoea alveolaris. Als het ons al gelukt dit laatste te genezen, kunnen wij toch niet meer voorkomen dat de tanden in hunne grondvesten zijn geschokt. Bij gebrek aan de kennis der grondoorzaak kunnen wij geen verwachting op voorkomen koesteren.

Daarvoor is een permanent laboratorium voor onderzoek noodig. Een fonds moet daartoe gesticht worden dat het

blijvende karakter ervan verzekert. Veel geld is daartoe noodig daar de medewerkers ongestoord moeten kunnen arbeiden zonder zich om hun eigen onderhoudsvraag hebben te bekommeren.

Logisch is dit een regeeringszaak, doch de regeering heeft zooveel te doen ter verbetering van handel, nijverheid, landbouw en zooveel dingen die de welvaart van het volk bevorderen en die geld opleveren te behartigen! Doch de regeeringen hebben deze les te leeren: 't Is van grooter gewicht, voor de gezondheid van menschen te zorgen dan voor het verbeteren van den veestapel. En om er geen gevoelsquesties bij te pas te brengen: 't Is een besparing van een onnoemelijk kapitaal de bevolking van ziekten te vrijwaren.

In een der jongst verschenen bladen van het gezondheidsdepartement van Chicago wordt geconstateerd dat de som van 1.500.000.000 dollars een te laag geschat verlies uitmaakt, veroorzaakt door dood die kon worden voorkomen.

Als de regeering de helft van de som die jaarlijks verkwist wordt zou willen besteden ten le: tot onderricht van het volk, hoe zich het best gezond te houden en ten tweede tot het stichten van laboratoria voor oorspronkelijk onderzoek naar oorzaken en voorkoming van ziekten. 't Zou de meest economisch denkbaren manier van gelduitgeven zijn.

Doch regeeringen zijn moeielijk tot zulk initiatief te bewegen. Wij moeten het individueele initiatief tot zulke daden aansporen, het publiek dat daartoe in staat is opwekken onderzoek naar oorzaak en tot voorkomen van tandziekten te steunen.

J. bespreekt de machtig gunstigen invloed die in Amerika valt te bespeuren voor de oprichting van schooltandklinieken waaraan milde gevers millioenen dollars hebben geofferd.

Het genezen van ziekten is een kostbare zaak en tevens de treurigste aller buitensporigheden omdat het onnoodig kan zijn.

Niet dat wij daaraan kunnen ontgaan. Maar de tijd komt dat het ons een hooger roeping is te voorkomen dan te genezen.

„Wie zal ons zooveel verder brengen dat onze wetenschap ons in staat zal stellen ziekten te voorkomen inplaats het vaak in het duister grijpen bij de poging tot genezen?”

„Hij zou als weldoener der menschheid op een bladzijde, in het boek der vooruitgang der wereld aanspraak kunnen maken.”

President's address. by M. R. Harned D.D.S., Rockford Ill. Een Jubileumrede bij het 25jarig bestaan van de Northern Ill. Dental Society Oct. 30 1912, waarin een lans wordt gebroken voor coöperatief-tandheelkundige statistieken als middel om de tandheelkunde op het juiste wetenschappelijk peil te brengen.

Thoughts relative to artificial Denturès bij Dr. Irvin, B. Carolus, Sterling Ill. Eenige practische wenken bij het vervaardigen van kaoutchoukgebitten in eene beschouwing saamgevat.

Oral prophylaxis versus cleaning teeth bij Dr. E. Hart St. Louis. Mo.

Den tandarts een opwekking bij elke behandeling aan „dental prophylaxis” te denken. H. beschrijft welk instrumentarium en chemicalia de tandarts bij het reinigen der tanden behoort te gebruiken.

Tot het verwijderen van „microbic plaques” en „small granules of calcific deposits” wendt hij een oplossing aan die als volgt is samengesteld: Jodium kristallen 50 grs. Jodet.kalic., Zinc. Jodid: on 15 grs. Glycerin-water à 4 drs. Men onderrichte de patiënten goed hoe de tanden te reinigen en schrijve zelf de middelen voor.

Wij kunnen eerst dan met recht een goede tandverzorging van onze patiënten verwachten als wij zelf steeds „dental prophylaxis” bij hen toepassen, d.w.z. extention for prevention, behoorlijke contactpunten, juiste occlusie, zuiver

afgewerkte vullingen, vooral aan de gingiva, goed passende kronen, zelf reinigbaar brugwerk enz. Een groot percentage van Pyorrhoea alveolaris is volgens H. het gevolg van zorgeloos werk, gebrek aan prophylaxe of onderricht.

J. S. B.

The preparation of the mouth, impression and model for the seating of baseplates by Bullard.

BULLARD beschrijft een paar toestanden, waarbij we alvorens afdruk te nemen eerst operatief moeten ingrijpen.

In geval we te doen hebben met dik tandvleeschweefsel, dat zich bij druk heen en weer beweegt, moeten we dit verwijderen, willen we de plaat voldoende stabiliteit geven.

Voorschriften:

1°. In het midden van het palatum loopt eene harde beenige verhevenheid, die in sommige gevallen nauwelijks te zien is, maar soms zich over een belangrijke breedte uitstrekt. We moeten nu de plaat zoo maken, dat ze harder drukt op het zachte weefsel, dan in het midden van het palatum.

2°. De processus alv. absorbeert gedurende het dragen van eene plaat, terwijl het palatum niet van vorm verandert. Wij moeten dus maken, dat de plaat de absorbtie kan volgen, en toch een niet te zwaren druk op het palatum gaat uitoefenen.

3°. Door expansie van het gips bij hardworden, krijgen we eene onnauwkeurigheid in vorm van het palatum, welke wij zooveel mogelijk moeten trachten te elimineeren.

4°. We moeten er voor zorgen, dat de plaat niet te sterk drukt op de nervus palatinus ant., die door het foramen komt juist achter de proc. alv. ant., Volgens Dr. B r o p h y kan die druk aanleiding geven tot neuroma, die eene operatie noodig maken.

Bij de benedenkaak moeten we zorgen, dat de rand van

de plaat niet drukt tegen de nervus mandibularis, die door het foramen mentale naar buiten treedt.

Wil men nu de plaat zoo aangenaam en goed mogelijk doen zitten, dan moet de gipsafdruk worden afgekrabd en wel het centrale gedeelte, waar de harde beenrand in het palatum loopt $\frac{1}{12}$ inch diep over de geheele lengte te beginnen $\frac{3}{8}$ inch van het achtereinde en eindigende $\frac{3}{8}$ inch van den voorrand. Deze uitkrabbing moet het breedst zijn aan het achtereinde en naar voren spits toelopen. Voorts moet aan weerszijden van deze centrale uitkrabbing nog eene uitkrabbing plaats hebben, die aan de centrale meet grenzen, maar er niet een geheel mee mag vormen. Deze dienen ook voor *zuigkamers*. In plaats van den afdruk af te krabben, kunnen we op het model tinfoil n°. 60 leggen ter dikte van 3, 4 of 5 blaadjes, op de plaats waar we anders den afdruk uitdiepen.

Verder verdient aanbeveling:

1°. Daar waar het achtereinde van de plaat komt, het model af te krabben.

2°. Waar zacht weefsel is het model af te krabben. Waar harde punten zijn, die plaatsen op het model met tinfoil te bedekken.

3°. Slijp de 4 hoektanden voldoende af, zoodat bij de laterale beweging van de onderkaak de protese niet wordt losgebeten.

L. ODONTOLOGIE.

(N°. 16 30 Aout 1913)

Améliorations à la technique opératoire dentaire par l'usage des moteurs électriques à grande vitesse. Par Emile Huet, de Bruxelles. (Communication à la Société d'Odontologie, 1er Juillet 1913).

Spreker, niet tevreden met de gewone, in den handel verkrijgbare, elektrische boormachines voor tandheekkundig gebruik, waarvan het aantal omwentelingen maximaal

slechts 3000 bedraagt, demonstreert eene boormachine, die 7000 omwentelingen per minuut kan verrichten.

Dit groote aantal omwentelingen verkrijgt hij door 't verdubbelen van het aantal polen der kleinmotoren, zooals deze algemeen voor tandheelkundige doeleinden gebruikt worden. Dat de motoren slechts eene snelheid van 1200 à 3000 omwentelingen hebben en dat bovendien deze motoren geen voldoende kracht bij een eenigszins zwaren arbeid kunnen ontwikkelen, vindt zijne oorzaak in het feit, dat de constructeurs zich te veel laten leiden door de volgende overwegingen:

1° de motor mag slechts eene beperkte ruimte innemen.

2° de motor moet geruischloos loopen.

3° de motor moet onmiddellijk stopgezet kunnen worden.

Spreeker acht deze bezwaren van geen belang of hij weet ze op te heffen:

1° hij ziet niet in, waarom een motor zulke kleine afmetingen moet hebben; hij mag gerust wel wat grooter zijn.

2° 't nadeel van meer geruisch bij een grooter aantal omwentelingen bestaat niet, aangezien het geluid, dat bij het werken in den mond ontstaat en door beengeleiding wordt overgebracht naar de membrana tympani, alle andere geluiden overheerscht; de patiënt heeft hiervan dus niet meer hinder, zoodat ook de geluidsquaestie geen beletsel is.

3° het derde bezwaar wordt vermeden door het aanbrennen van een electro-magnetische rem, welke in werking treedt, zoodra de stroom uitgeschakeld wordt en welke werkt op de transmissie van motor op handstuk en zoodanig is ingericht, dat bij het stilstaan van de boor de motor nog even kan blijven doorloopen.

Het voordeel van zulk een motor met groot aantal omwentelingen is: minimum pijn bij het aanboren der pulpa; veel tijd uitwinnen, bijv. bij het praepareeren van wortels voor kronen., enz.

Pourquoi les Arabes se nettoient-ils aussi fréquemment la bouche et les dents?

De Muzelmannen moeten, volgens hunne godsdienstige voorschriften, zich vóór het gebed het lichaam reinigen: bij deze bewerking krijgt ook de mond een beurt.

De overlevering wil, dat de Propheet, na den maaltijd, van een stokje zoethout een penseel maakte door op één uiteinde te kauwen: met het aldus verkregen instrument bewerkte hij zijn gebit, zooals wij dat doen met onze tandenborstel.

De Arabier houdt zich nog zeer geregeld, vooral des Vrijdags, aan dit godsdienstig voorschrift, zoozeer zelfs dat hij, als hij geen stokje heeft, den mond slechts spoelt, en in het geval, dat hij ook geen water bij de hand heeft, zich dan maar tevreden stelt met spoelbewegingen te maken.

De Arabieren, en vooral de vrouwen onder hen, maken veel gebruik van „souak”¹⁾ eene drogerij, waarop ze langen tijd kauwen en waardoor ten slotte de tanden wit, het tandvleesch en de lippen mooi rood worden. Ook voegen zij bij de sonak wel „elloubane,”²⁾ eene soort gom: de adem verkrijgt hierdoor een aangenaam parfum.

Deze gewoonte om den mond geregeld te reinigen, treft men, met de noodige wijzigingen, aan in al de landen aan den Zuid- en Oostkant van de Middellandsche zee, zoodat deze volkeren in dit opzicht niet achterstaan bij de „beschaaftde” Europeesche naties.

V. D. GR.

DENTAL COSMOS.

Het *Augustus* nummer is grootendeels gewijd aan de Röntgenfotografie als diagnostisch hulpmiddel in de tandheelkunde. Het eerste artikel van A. Hoppewell-Smith geeft *Some Studies of the Jaws in Health and Disease*, waarin de schr. wijst op het belang van een vaststelling van de anatomische bijzonderheden van de

¹⁾ Souak levert een roodachtige gom soort.

²⁾ Uit elloubane, een aromatische gomhars wordt oleum olibanum verkregen.

tandkassen bij den mensch in vergelijking met die van de hogere zoogdieren. Hij toont aan de hand van röntgenografieën aan dat absorptie van den rand van den processus alveolaris een normale toestand is, zelfs bij kinderen. Tevens stelt hij vast dat de prognose met betrekking tot het behoud van de tanden die door pyorrhoe zijn aangedaan, grootendeels wordt bepaald om de persistentie of anderszins van de lamina dura of linea dura, gelijk de röntgenstralenfotografie heeft geopenbaard. Achtereenvolgens behandelt schr. de anatomie om het been van de kaakrand bij de hogere zoogdieren en den mensch op jeugdigen, volwassen en middelbaren leeftijd aan, de hand van röntgen opnamen welke laten zien hoe de tandkas en tandkasrand een verdichting zijn van het kaakweefsel en als een donkere zoom de tand omgeven. Treedt nu absorptie op dan verdwijnt op de desbetreffende plaats de donkere zoom en vloeit het kaakweefsel zonder duidelijke afgrenzing uit. Die vervloeiing van den kaakrand (in radiografische zin natuurlijk) is soms bij opnamen van kinderen en volkomen gezonde volwassen individuen waarneembaar. Hieruit concludeert de schr., gelijk reeds vermeld, dat die resorptie een physiologische is. In pathologische gevallen daarentegen is naast die vervloeiing een meer of minder aanzienlijke verdwijning, van het kaakweefsel waar te nemen. Deze pathologische beenresorpties in pyorrhoegevallen doet schr. concludeeren dat de behandeling gebaseerd moet zijn op anatomische en pathologische en chirurgische overwegingen en niet alleen op klinische verschijnselen.

E. J. Eisen en P. Eisen geven in hunne *Indications of Dental Radiography* interessante technische beschouwingen, waaruit voor belangstellenden in en belanghebbenden bij dit meer en meer toegepast hulpmiddel in de diagnostiek vele gegevens en wenken zijn te putten. Voor een verkorte weergave leent het artikel zich niet. De schr. waarschuwen echter tegen het maken van een aetiologische

diagnose op een röntgenopname. Men moet niet trachten uit een abnormaal verschil in dichtheid van het doorgelichte weefsel een conclusie te hebben omtrent den aard van de afwijking.

G. M. Dorrance *Enlarged cervical glands, with special reference to the month as an aetiological factor.* De vergroting van de halsklieren is volgens vele schrijvers aan tuberculose te wijten, waarvan het aanvangspunt van de infectie bij kinderen in de tonsillen gelegen is. De tonsillaire aandoening gaat in zulke gevallen gewoonlijk gepaard met adenoiden. Bij het onderzoek van 772 paren amandelen waren 6,2 % tuberculeus. Bij 160 patiënten die voor ontstoken tonsillen geopereerd waren, bleken naderhand 92 geen vergrootte halsklieren te bezitten, 68 echter wel. 57 van deze glandulaire vergrotingen verdwenen blijvend na verwijdering van de tonsillen. Indien tuberkelbacillen in de amandelen gevonden werden, dan konden zij tevens in glandulae-cervicales worden aangetoond. Het ligt volgens schr. voor de hand daaruit af te leiden dat de amandelen de porte d'entree vormen. De tanden worden als locus infectionis vaak over 't hoofd gezien, hoewel zij nà de tonsillen als zoodanig in aanmerking komen. Slechte tanden en kliervergrotingen gaan bij kinderen meestal samen. In verscheidene gevallen konden in de glandulae en in het beslag van de carieuze kiezen tuberkelbacillen worden aangetoond. Bij een onderzoek van 987 kinderen vond O d e n t h a l kliervergrotingen bij 697 = 70,7% der kinderen. Slechts 7,7% dier kinderen hadden carieuze tanden zonder kliervergrotingen. Hij vond tevens, dat wanneer tandcaries aan beide zijden voorkwam, kliervergroting ook aan beide zijden aanwezig was. Van de 267 kinderen = 28,6%, die geen klierzwellig hadden, hadden slechts 5 = 2% carieuze kiezen.

Hopper-Leipzig vond bij 269 onderzoeken 73,9% klierzwellig, in bijna alle gevallen gecombineerd met caries. Het percentage kinderen met carieuze kiezen en zonder

klierzwellig bedroeg 21,5%. 44% had noch carieuze kiezen, noch klierzwellig.

Op grond van deze uitkomsten is bij mondinspectie een zorgvuldig onderzoek van de klieren noodzakelijk en in geval van ontsteking moeten zij verwijderd worden, evenals de carieuze kiezen gevuld of geextraheerd. Ontsteking in lichten graad verdwijnt gewoonlijk na verwijdering van den oorzaak.

J. W. Gompertz. *Bacteriology and Vaccine therapy of pyorrhea*. Technische beschouwingen over de bereiding van autogene vaccin.

A. M. Nodine. *The importance of dental examination for life insurance*. Schr. acht het medische onderzoek vóór het afsluiten van een verzekering niet voldoende en bepleit de noodzakelijkheid van gebitsinspectie, daar de slechte toestand van het gebit de gezondheid van het individu doorlopend in gevaar brengt. Indien alle verzekerden een goed verzorgd gebit hadden, zouden de sterfttekansen aanmerkelijk geringer zijn (door een levensverzekeringsdeskundige werd deze vermindering zelfs op 2% geschat) waardoor het risico van de verzekeringsmaatschappijen zou verminderen en dus ook de premies lager zouden kunnen zijn.

Dat gebitsverzorging inderdaad op het lichamelijk welzijn een belangrijke invloed uitoefent blijkt uit de frappante ervaring die in een weeshuis te Boston werd opgedaan: zes maanden na de invoering van tandheekkundige behandeling in genoemde stichting met 325 internen, was een vermindering van het aantal infectieziekten van 59% tegenover het aantal van 't voorafgaande jaar te constateeren. In het tweede jaar na de invoering was het aantal gedaald tot minder dan 2% en thans is er sinds 20 maanden geen geval van dien aard meer geweest. Uit deze gegevens blijkt ten duidelijkste dat systematisch doorgevoerde conserveerende behandeling een omwenteling in de premies van verschillende takken van verzekering (ziekte- en levens-

verzekering) zou teweeg brengen, omreden waarvan schr. met klem de invoering van verplichte gebits verzorging voor verzekerden bepleit.

September.

J. L. Yoring. *The rational treatment of infra-occlusion.* Onder infra-occlusie verstaat de schr. al die gevallen, waarin tanden of kiezen (om een normale occlusie te verkrijgen) uit hunne alveolen moeten worden geheven. Tot deze categorie van anomalieën behooren dus de z. g. open-beet gevallen van de fronttanden en de diepe-beet gevallen, waarin door eene onderontwikkeling van de molaren en praemolaren buurt, de fronttanden te diep over elkaar sluiten. De infra-occlusie der fronttanden laat zich volgens Yoring het best corrigeeren met de nieuwe apparaten van Angle (welke in het referaat van den D. C. in 't April-nummer van dit tijdschrift in 't kort zijn beschreven).

In de infra-occlusie gevallen van de molaren past schr. reeds de behandeling bij het melkgebit toe. Zij bestaat in het bedekken van de melkmolaren met gouden kappen, waardoor de beet tot de gewenschte hoogte wordt opgeheven. De blijvende molaren groeien dan tot normale occlusie uit, desnoods met behulp van intermaxillaire elastiekjes.

In *Notes on Dental Radiography* bepleit J. J. Moffit de waarde der X-stralen in de dagelijksche praxis. Een ervaren practicus kan in 9 van de 10 gevallen het zonder een radiografische opname stellen, in het 10e geval zal zij echter de diagnose en behandeling aanmerkelijk vergemakkelijken. De verschillende gevallen, waarin de Röntgenfotografie hare diensten kan bewijzen, worden door den schr. achtereenvolgens behandeld en geïllustreerd. Hier zij volstaan met de opsomming: geïmpacteerte 3e molaren, abscessen, diagnose voor eventueel te plaatsen brugwerk, doorbrekende tanden, wortelvullingen, orthodontie, wortelperforatie, tandfractuur, gebrekkige wortelvullingen, absorptie van den proc. alveolaris, niet-doorbraak van tanden op den bepaalden tijd.

M. Hellman. *The significance of normal Occlusion.* Een uitgebreide beschouwing, waarin de schr. tot de conclusie komt dat de weeke deelen van den mond tijdens de embryonale ontwikkeling niet bepaald worden door de harde, maar dat het omgekeerde waar is. De beenige weefsels zijn het uitvloeisel van de werkzaamheid van de weeke deelen en worden later gevormd. Daarom is voor een normale occlusie de normale ontwikkeling van die weefsels een eerste vereischte. De factoren welke de occlusie bewerkstelligen ontwikkelen zich in volgorde van hun belangrijkheid: eerst de tong, dan de lippen en wangen, daarna de kaken en ten slotte de tanden en de tandbogen. De normale werkzaamheid van het kauwapparaat is, wat zijn functie betreft, beperkt tot kauwen en spreken, maar de onderlinge verhouding tusschen de tanden hangt behalve van hunne occlusale hellende vlakken van de normale ontwikkeling van de omgevende weefsels af. De invloed van de normale occlusie is niet alleen tot den mond beperkt, maar doet zich ook gelden op de luchtwegen, gelaat en schedel en in de vorming van het type.

A. Mertens. *Forced eruption and regulation of a retained lower right canine.* De geschiedenis van een horizontaal in de kaak gereteneerde hoektand die door wegneming van de bedekkende lagen en door incementteering van een haakje door middel van elastiekjes op zijn plaats werd gebracht.

F. H. Orton. *The fundamental principles of root-preparation.* De band voor een correcte wortel-preparatie is, volgens schr. niet, zooals gewoonlijk gehuldigd wordt, eene empirische dan wel eene anatomische. Nauwgezette waarneming leert, dat bij de tanden van den tegenwoordigen mensch de klokvorm veelal zeer gering is en dat deze alleen door het glazuur wordt bepaald. Ontdoet men een tand van zijn emailbedekking, dan blijkt, dat de overblijvende tandbeenvorm zoogoed als dezelfde omvang heeft aan den hals en ter hoogte van het contactpunt. Voor de voorbereiding van een wortelstomp voor de opname van een

kroon is dus wegbreking van 't glazuur voldoende. Dit geschiedt volgens schr. het gemakkelijkst door met scherpe steentjes groeven van 2 mM. diepte in 't glazuur te snijden en de ontstane eilanden met een scherpe bijtel af te steken, wat gemakkelijk gaat.

Aan het halsgedeelte van den tand zijn voor de verwijdering van 't glazuur instrumenten noodig die onder het tandvleesch kunne geschoven worden zònder dit te beleedigen. Deze zijn de Johnson en Harper scalers, waarvan de convexe uiteinden afgeslepen worden, daar deze slechts ruimte innemen zonder de kling te versterken. Zeer terecht wordt door schr. den nadruk gelegd op een angstvallig ontzien van het tandvleesch en halsligament.

E. Morarec. *Somnoform analgesia and anaesthesia*. Alweer een van de in Amerika blijkbaar nog ontelbare liefhebbers van de narcose bij kleinere en grootere operaties, waar met de eenvoudige lokaalanaesthesie evengoed zoo niet betere resultaten te verkrijgen zijn.

W. Ebersole. *Educational Publicity-why necessary*. Omdat er per jaar anderhalf millioen Amerikaansche burgers sterven, waarvan 40% of 600.000 overlijden aan ziekten die te voorkomen zijn. Elk sterfgeval wordt gemiddeld voorafgegaan door twee jaren invaliditeit, wat dus voor de gemeenschap een ontzettend verlies aan arbeidskracht beteekent.

Dit onnoodige verlies aan menschenlevens kan worden tegengegaan door het toepassen van verstandige en praktische voorbehoedsmaatregelen, welke in de eerste plaats gericht moeten zijn op verzorging van den mond. De groote meerderheid der tandartsen staat daar onverschillig tegenover, terwijl bijna alle artsen de toestand van den mond ignoreeren. Van de 91 millioen inwoners der V. S. hebben 81½ mill. behoefte aan tandheelkundige verzorging, waarvoor 40.000 tandartsen aanwezig zijn, welk aantal niet eens voldoende zou zijn om in de tandheelkundige noden van de bevolking van New-York te voorzien. Gedachtig

aan het spreekwoord van voorkomen en genezen acht schr. prophylaxis het eenige afdoende middel om het tandbederf te bestrijden. Daarvoor is verspreiding van kennis omtrent tandziekten en mond- en gebitsverzorging een voor naam hulpmiddel. Allereerst moet echter de tandarts zelf prophylactisch opgevoed worden, want bij hem ontmoet men de grootste belemmering. Autoriteiten op mondhygiënisch gebied zijn tot de overtuiging gekomen dat het publiek veel meer geneigd is om inlichtingen in te winnen, dan de beoefenaars der tandheelkunst om zich voor het verstrekken daarvan beschikbaar te stellen. Dat educational publicity inderdaad wat uitwerkt bleek schr. bij een inspectie van schoolkinderen, op wier school gedurende vier maanden een campagne voor mondhygiëne was gevoerd: slechte kiezen waren in massa aanwezig, maar geen vuile verwaarloosde monden, voor zoover een tandenborstel een mond schoon kan houden. Door voortgezette propaganda hoopt schr. voor komende geslachten goede resultaten te kunnen bereiken.

R. Bunting. *Effects of depraved oral conditions upon nutritio*.

October.

H. P. Pickerill. *The structure of enamel*. In een fraai geïllustreerd artikel heeft de schr. zijn jongste bevindingen omtrent het glazuur meegedeeld. Allereerst blijkt, dat de glazuuroppervlakte niet effen, maar a.h.w. gerimpeld is, welk feit o. a. door inwrijving van de oppervlakte met fijn grafiet (dat in de verdiepingen achterblijft) kan worden aangetoond bij beschouwing onder 't microscoop bij opvallend licht. Die rimpels correspondeeren met de strepen van Retzius, die niet, zooals beweerd wordt, bruin zijn, doch het bij microscopische beschouwing onder doervallend licht schijnen.

Bij opvallend licht blijken ze wit te zijn. Het glazuur is n.l. vrij van elke kleuring, maar is door zijn sterk licht-

brekend vermogen in staat dergelijke optische verschijnselen te voorschijn te roepen.

De prisma's verlopen niet zwak s vormig, doch zijn in werkelijkheid spiraalvormig gebogen, en soms sterk. Ze verlopen in bundels, die daardoor elkaar soms onder een rechten hoek kruisen, 't welk, gecombineerd met verschillen in optische dichtheid tusschen verschillende groepen van prisma's de Schreger'sche lijnen doen ontstaan. De strepen van Retzius zijn inderdaad ontwikkelingslijnen. De prisma's raken de oppervlakte ook niet onder een rechten hoek, doch buigen zich dicht bij de peripherie om, zoodat zij daarmee een scherp hoek maken. De veronderstelde supplementaire prisma's zijn niet aanwezig, daar er tusschen de prisma's geen v-vormige ruimten ontstaan door hun straalsgewijs verloop, omdat daar den omtrek tot de doorsnede der prisma's evenredig toeneemt gelijk schr. door metingen heeft kunnen vaststellen. De gemiddelde doorsnee aan de email-dentin grens is 3.1 micron, aan den omtrek 5.1 micron, aan de heuvels zijn de afmetingen resp. 2.5 en 6.5 micron.

Twee microfotografieën laten dit groote verschil ook duidelijk zien.

Dat er eenige continuïteit tusschen glazuur en tandbeen zou bestaan (b.v. dat er secretie van het tandbeen in het glazuur zou kunnen plaatshebben) wordt door schr. op grond van kleuringsproeven beslist ontkend. De verbinding tusschen glazuur en tandbeen is grootendeels mechanisch, doordat hun aanrakingsoppervlak golfvormig verloopt. Het indringen van tandbeenfibrillen tusschen de prisma's is slechts schijnbaar en berust op optisch bedrog; door verhitting kan men beide lagen gemakkelijk van elkaar scheiden; de binnenvlakte van 't glazuur vertoont dan fijne horizontale lijsten.

E. Hillyer. *The development of the anatomical articulator*. Schr. geeft een overzicht van de verschillende bestaande anatomische articulatoren van Gysi en anderen.

J. Lire. *A molded porcelain-cement inlay*. L. geeft een

methode aan de hand om van silicaat-cement inlegvullingen te vervaardigen. De methode komt ongeveer overeen met die waarop celluloid-protheses geperst worden. De voordeelen zijn tijdsbesparing en vermindering van cofferdammen en andere plagen voor den patiënt.

R. Ottolenguy. *Can the illegal practice of dentistry be limited by law?*

Voor onbevoegden schijnt het in den staat New-York een waar dorado te zijn om te praktizeeren. Wel bestaan er wetten die zulks verbieden, maar ten eerste zijn ze erg „à jour”, en bij eventueele vervolging wordt alleen tot een geldboete veroordeeld, ook al omdat de gerechtelijke onkosten uit de opbrengt der boeten moeten worden bestreden, wat het veroordeelen tot hechtenis in den weg staat. De heeren komen soms met eigen automobiel ter gerechtszitting en doen met een cheque terstond hun schuld af!

Bovendien kunnen ze zich voor dergelijke ontmoetingen met den strafrechter vrijwaren, doordat er een corruptief systeem onder de politie bestaat, dat aldaar als „graft” betiteld wordt. Door het betalen van een maandelijksche som kan men zich n.l. straffeloosheid verzekeren bij het overtreden van de wet. Voor de onbevoegde practici dus een ideaal middel om ongestoord hun gang te kunnen gaan. Alleen een kleine verhooging van de onkostenrekening die ruimschoots opweegt tegen de last (en mogelijke boeten) van een vervolging.

Als therapeuticum tegen de uitbreiding en het bestaan van de ongeoorloofde praktijk, geeft schr. aan de invoering van de *verplichte* registrering van alle bevoegde tandartsen, die allen een afschrift van de registers krijgen met verzoek eventueele practici, die niet op de lijst voorkomen, op te geven. Een inspecteur van de volksgezondheid stelt bij eventueele opgave een onderzoek in naar de qualiteit van den tandartist om hem bij onbevoegd bevinding te doen vervolgen.

W. Crenshaw. *Pyorrhetic instrumentarium*. Schr. doet een nieuw stel pyorrhoe instrumenten aan de hand, die de wortel en weeke deelen niet kunnen beschadigen en tevens een standaard met reageerbuisjes voor desinfectie tijdens de behandeling.

A. Sweeny. *The non-cohesive gold filling*.

K. Strang. *The archograph: an instrument for determining and recording arch variations as applied to tooth movement*.

Een heel ingewikkelde machinerie, om, behalve voor bovenstaande doeleinden, ook te dienen voor het correct aanbuigen en vervormen van de verbeterde Angle boog bij orthodontische behandelingen.

BUISMAN.